

Шакал Оксана Петрівна
здобувач другого рівня вищої освіти,
спеціальність 011 «Освітні вимірювання»

Науковий керівник:
доктор педагогічних наук, професор
Сергієнко Володимир Петрович

РОЗРОБЛЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ МОДЕЛІ ВНУТРІШКІЛЬНОГО МОНІТОРИНГУ

Актуальність теми. Сучасна реформа загальної середньої освіти в Україні (НУШ) вимагає переходу від зовнішнього контролю до розбудови внутрішньої системи забезпечення якості. Моніторинг виступає головним інструментом доказового управління, що дозволяє адміністрації приймати рішення не на основі інтуїції, а на базі реальних показників. Актуальність посилюється потребою відстеження освітніх втрат та результативності змішаного навчання в умовах воєнного стану та цифрової трансформації (Лукіна, 2020).

Мета дослідження. Метою є теоретичне обґрунтування та практичне проектування адаптивної моделі внутрішкільного моніторингу, яка забезпечує системне відстеження якості освітньої діяльності, результатів навчання учнів та ефективності професійного розвитку педагогів (Ляшенко, 2015).

Значення дослідження

- **Теоретичне:** Уточнення структури моніторингових процедур відповідно до критеріїв самооцінювання закладу.
- **Практичне:** Розробка уніфікованих інструментів (цифрові анкети, діагностичні карти), що дозволяють автоматизувати збір даних та візуалізувати динаміку розвитку закладу.

Нормативно-правова база

Модель базується на вимогах:

- Законів України «Про освіту» (ст. 41) та «Про повну загальну середню освіту» (ст. 42).
- Наказу МОН України №1480 від 30.11.2020 «Про затвердження Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти».
- Порядку проведення моніторингу якості освіти, затвердженого наказом МОН №54 від 16.01.2020.

Основні етапи організації

Процес впровадження моделі включає чотири циклічні фази (ДСЯО, 2021):

1. **Планування:** визначення мети, критеріїв, показників та методів (спостереження, опитування, аналіз документів).
2. **Збір та обробка даних:** проведення зрізів знань, анкетування учасників освітнього процесу, моніторинг безпеки середовища.
3. **Аналіз:** порівняння отриманих результатів із визначеними стандартами та попередніми періодами.

4. **Корекція:** прийняття управлінських рішень щодо вдосконалення освітньої програми або кадрової політики.

Ключові принципи якості

Згідно з рекомендаціями Державної служби якості освіти (2021), модель має відповідати принципам:

- **Циклічність:** постійне повторення процедур для відстеження динаміки.
- **Прозорість:** доступність результатів для всіх стейкхолдерів (вчителів, батьків, учнів).
- **Об'єктивність:** використання інструментів, що мінімізують суб'єктивізм оцінювача.
- **Етичність:** дотримання академічної доброчесності та конфіденційності персональних даних.

Виклики та перспективи

- **Виклики:** високе навантаження на педагогів при заповненні звітності, необхідність постійного оновлення цифрових навичок модераторів моніторингу.
- **Перспективи:** інтеграція моніторингових інструментів у хмарні середовища (Google Workspace for Education), що дозволяє створювати «цифрові паспорти» успішності класів та окремих профілів навчання.

Висновок

Впровадження моделі внутрішнього моніторингу є не формальним виконанням нормативних вимог, а стратегічним кроком до створення «самонавчальної» організації. Ефективна система моніторингу дозволяє перетворити лицей на простір, де кожна управлінська дія спрямована на індивідуальний поступ учня та професійне зростання вчителя.

Список використаних джерел

1. **Абетка для директора:** рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти / Державна служба якості освіти. Київ, 2021. 350 с.
2. **Закон України «Про повну загальну середню освіту»** від 16.01.2020 № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
3. **Лукіна Т. О.** Моніторинг якості освіти: теорія і практика. Київ: Видавничий дім «Шкільний світ», 2012 (з оновл. 2020).
4. **Ляшенко О. І.** Методологічні засади моніторингу якості освіти. *Освіта та управління*. 2015. Т. 18. № 1. С. 7–14.
5. **Наказ МОН №1480** від 30.11.2020 «Про затвердження Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти».